

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

NASTOPA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA 37. IZREDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA

Ljubljana, 3. junij 2008

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik. Najprej opravičilo, ker pač nisem vseskozi neposredno spremljal te seje. Sem jo pa spremljal, kolikor se je dalo preko prenosa in tudi sodelavci so me pač obvestili. Sicer pa tudi, če pridem ne morem govoriti, tako da ne vem, zakaj ste me cel dan zahtevali. .../Oglašanje iz klopi./...

Nekajkrat sem gledal prenos danes in vedno je kdo govoril, da predsednika vlade ni. Zdaj je predsednik vlade tukaj in bi vsi ostali govorili - s tem, da danes to ni edino delo predsednika vlade. Vlada je določila dva odgovorna ministra, ki sta spremljala sejo. To ni seja, ki bi zahtevala stalno prisotnost predsednika vlade, še posebej ne v tem času, ko se je potrebno ukvarjati še z mnogimi drugimi stvarmi. Z veseljem pa bom, kljub temu - ker sem se seznanil z vsebino - odgovoril na nekatera vprašanja. Lahko bi tudi na več - vidim, da nekateri teh odgovorov ne bi prenesli, očitno - in bom zato lahko krajši.

K temu - kar je dodal minister v tem nastopu zdaj in tudi prej, tekom dneva - ni veliko za dodati. Nekatere stvari je prej potrebno dodatno podčrtati. Tukaj so nekateri, ki so imeli v tem prostoru oblast 60 let, govorili, kako se v treh letih ni nič naredilo. Pa tudi nekateri, ki so imeli 12 let oblast, so isto govorili. Treba je biti malo zmeren pri teh primerjavah. Res, treba je biti malo zmeren in videti, kakšno stanje je ta vlada dobila v roke tudi na področju, ki se danes obravnava na tej izredni seji.

Leta 2005, ko je vlada praktično nastopila mandat, Slovenija ni imela - večinoma ni imela - usposobljenih struktur za boj proti gospodarskemu kriminalu in korupciji belih ovratnikov, kajti gospodarski kriminal in korupcija belih ovratnikov sta bila do leta 2005 del sistema. Ko smo pred štirimi leti razpravljali o teh stvareh si nihče ni predstavljal, da je stanje tako težko, ker smo ga pač opazovali od zunaj in smo bili zavedeni tudi s pomanjkanjem informacijami in tudi z dezinformacijami. Trajalo je dve leti, ponekod tudi več, da so bile izvedene organizacijske spremembe, da smo izvedli usposabljanja ljudi - za nekatere oblike kriminala so se šli ljudje prvič šolati šele po nastopu mandata te vlade, pa ne samo v policiji, tudi v nekaterih drugih strukturah, ki so enako pomembne. Seveda, trajalo je, da je prišlo vsaj delnih kadrovskih osvežitev in to je bil najhujši problem.

Na kilograme magnetogramov je iz razprav v tej dvorani, kjer smo bili obtoževani kadrovskega cunamija. Kdorkoli je bil že zamenjan - že po izteku mandata ali ni mogel ponavljati mandata - je bila ta vlada obtožena, da dela kadrovske čistke - kaj šele, če je bil kdo zamenjan sredi mandata, ne glede na razlog. »Na tisoče, deset tisoče ste jih zamenjali,« smo celo poslušali. V letu 2005 in 2006 praktično ni bilo meseca in redne seje tega državnega zbora, da jaz ali moji kolegi v vladi ne bi dobili poslanskega vprašanja zakaj delamo kadrovske menjave. Jih je bilo zelo malo.

Nekaj ukrepov je bilo sprejetih pred nastopom te vlade, pred volitvami, nekateri tudi že potem, ko so bili volilni rezultati na mizi, ki so bistveno otežili te spremembe. O nekaterih je govoril prej kolega Vizjak in jih pač ne bom ponavljal - nekateri niso bili omenjeni in jih velja omeniti. Spremenjena je bila zakonodaja, ki je naredila nekakšne »kvazi-agencije« z nekakšnimi »kvazi-neodvisnimi« direktorji ali pa predsedniki teh agencij, kjer je bilo v zakonu zapisano - ponekod je še vedno - da se ga lahko zamenja samo, če sam odstopi, ali postane trajno nesposoben, ali pa je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, za katerega je zagrožena kazen nad pet let. Seveda marsikje ti pogoji niso bili izpolnjeni in ti ljudje so bili nedotakljivi, ne glede na to, kako so delali. Nikjer ni bilo alineje, kjer bi pisalo, da se ga lahko zamenja tudi zaradi slabega dela ali »nedela«. Še posebej v nekaterih regulatornih agencijah je vlada naletela na takšno situacijo, da bi morali spremeniti zakonodajo. Ponekod smo to poskušali - doživeli smo veto državnega sveta, doživeli smo ustavno presojo. Zakon, s katerim smo vsaj deloma skušali razrahljati te stvari, je enkrat padel na ustavnem sodišču. Morali smo ponavljati proceduro, minilo je celo leto in šele potem je lahko prišlo do nekaterih postopkov.

Vendar je do osvežitev prihajalo - v policiji, tožilstvu, v DURS. Ko so novi ljudje prihajali na svoja delovna mesta so iz omar padali okostnjaki: 160 nerešenih spisov, deloma zastaranih. V manjših številkah tudi marsikje na nižjih nivojih - enako stanje. Kot je prej rekel minister Vizjak, veliko zakonov je bilo takšnih, da se jih je dalo tako ali drugače uporabljati ali razlagati. Treba je vedeti, da so institucije, ki so izjemnega pomena za to, da se nadzira poraba javnega denarja, da se vodi uspešen boj proti korupciji in kriminalu, ki so enostavno ostale takšne, kot so bile leta 2004, tudi zdaj. Kadarkoli je kdo skušal kaj predlagati, da se kaj spremeni je bil velik ogenj v strehi. To je pač delovalo tudi na hitrost nekaterih potez.

Ena izmed teh institucij, ki se imenuje »protikorupcijska komisija« je začela tisti trenutek, ko je ena od institucij, ki imajo realno moč v svojih rokah za boj proti tem nezakonitim pojavom, napadati ravno to institucijo. Protikorupcijska komisija se je začela intenzivno ukvarjati s slovensko policijo. Ne leta 2005, ko se ni še kaj veliko dogajalo, ko so se ljudje usposabljali ter so bile reorganizacije in kadrovske zamenjave. Tudi še ne v začetku leta 2006, ko še ni bilo aktivnosti, ampak konec leta 2006 in v lanskem letu, ko so se začele izvajati resne aktivnosti. Takrat se je ta komisija spravila na policijo in se je bilo treba ukvarjati s temi napadi. Ni slučajno, da je ta ista komisija ravno danes nastopila v javnosti z zavajajočimi podatki. S tem, da je ta vlada ravno zaradi tega, da ji ne bi kdo očital, da se te komisije slučajno boji, v zakonu, ki je te stvari uredil, predlagala, da komisija v isti sestavi ostane do konca mandata, ki je daljši od mandata te vlade. Toliko o tem, da je ta vlada skušala ukiniti to komisijo zato, ker bi se jo bala. Ko gre za najhujše primere, kjer se je prišlo na sled korupcije ali pa organiziranega kriminala, ta komisija praviloma ni imela pojma. Ko se je stopilo na prste cestnemu oziroma cestno-gradbenemu lobiju, kjer se je največ teh stvari dogajalo - tam je bilo največ javnega denarja pokradeno v času slovenske tranzicije, zato ker so se tam gradili največji projekti - ta komisija pojma ni imela o teh stvareh. Nasprotno, ko se je videlo, da se po letu in pol intenzivnega dela kažejo rezultati, je bila policija, ki je to izvajala, še bolj napadena.

Ampak ključno za temo, o kateri danes govorimo, so nadzorni organi, ki bedijo nad koncentracijo kapitala, ki bedijo nad konkurenco na trgu, ki zagotavljajo, da v okviru tržnega gospodarstva veljajo neka pravila igre, da to ne postane divji zahod, ter da so zaščiteni manjši delničarji, kot je bilo že rečeno, pa tudi potrošniki in davkoplachevalci. Tukaj smo naleteli na dve strukturi na Uradu za varstvo konkurence in na Agenciji za trg vrednostnih papirjev z dvema direktorjema, ki jim je prejšnja vlada mandate podaljšala tik pred nastopom te vlade. Kljub temu, da že v prejšnjih mandatih niso nič naredili, so se jim mandati podaljšali - verjetno ravno zaradi tega. Nismo imeli ne podatkov, niti ni bilo kooperativnosti, niti ni bilo rezultatov. Ni res, da se procesi, ki so pripeljali do koncentracije kapitala in samo-koncentracije kapitala na nezakonit način, pa tudi zbiranje tega kapitala, prej niso dogajali. Seveda so se dogajali. Ni res, da je prišlo do tega v času mandata te vlade. V času mandata te vlade se je to razkrilo, da za te stvari sploh veste oziroma da te stvari sploh vemo. Šele potem, ko sta agencija in urad začela delovati, so se parkirišča razkrila, ker smo poostriili zakonodajo, uvedene so bile kazni in kjer so ti organi šli tudi na teren - se pravi,

so se začeli s stvarmi ukvarjati in to v realnem času. Govoriti sedaj, da je tisti, ki je zadevo razkril, kriv za to, da obstaja, je malo prestar trik, da bi ga kdo kupil.

Če se spomnite na hrup, ki je nastal, ko je končno direktorju Agencije za trg vrednostnih papirjev, gospodu Boraku, potekel mandat - on ga je želel na vsak način ponavljati. Na desetine člankov je izšlo. Vsi tisti, ki so imeli od njegovega dela koristi, so govorili, kako je to dober kader, da mora nujno ponavljati še en mandat - tretjega ali četrtega, niti ne vem, katerega. Protikandidata, ki se je prijavil na razpis, so skušali diskreditirati z vsemi sredstvi. Dobil sem dopis od nekaterih zelo uglednih institucij, v katerem je pisalo, da je tega kandidata, ki ga je vlada pač izbrala na javnem razpisu, treba zamenjati, zaradi tega, ker naj bi pred desetimi leti storil neko kaznivo dejanje, za katerega on ne ve, niti ni bil sprožen postopek. Ko smo potem zadevo raziskovali, se je izkazalo, da je popolnoma absurdna, ampak to so bili veliki naslovi v časopisih in vse se je dogajalo, da se to prepreči. Torej, ves ta hrup ni nastal zato, ker ti organi ne bi delovali. Nastal je zato, ker delujejo. Zaradi tega, ker so končno začeli delovati, so se stvari razkrile. Vendar do tega - zaradi situacije, ki je bila v najinem nastopu, mislim da pojasnjena - ni moglo priti prej. Tisti, ki nam zdaj očitajte, zakaj vlada ni prej zamenjala ključnih ljudi v teh dveh organih, se morate vprašati, zakaj ste jih nastavili, potem ko že prej en mandat nista dobro delala? Ker se očitno ni nič zgodilo - mirno se je parkiralo naokrog - je seveda potem prišlo do koncentracije.

K tem ukrepom, ki jih je naštel kolega minister Vizjak, je treba dodati še vsaj dve stvari, ki ju je vlada naredila v tem mandatu in sta ključni - tudi popravljata nekatere navedbe, ki smo jih prej tu slišali. Mi smo obljubili na začetku tega mandata in tudi že prej, da bomo v nadzorne svete v družbah, kjer ima vlada večinski delež oziroma država, imenovali tudi predstavnike opozicije. To besedo smo držali. Vse opozicijske stranke v parlamentu, ki so takrat obstajale, so bile povabljene, da imenujejo predstavnike v te nadzorne svete. Danes imate še vedno, čeprav tega nihče nikoli ne zapiše, predstavnike v nadzornih svetih v obeh paradržavnih skladih, v Telekomu, v elektrogospodarstvu in še v osmih ostalih največjih državnih infrastrukturnih podjetjih. Imate dostop do vseh podatkov za vsako sejo - bolj kot jaz ali pa drugi člani vlade ali pa državni sekretarji.

Ta vlada je potem, ko smo videli kakšna je situacija, omejila članstvo v nadzornih svetih nasploh. Prej je bilo teoretično možno, da je bil en posameznik v desetih nadzornih svetih in je dvanajst ljudi obkrožilo vse ključne gospodarske subjekte v državi ter jih upravljalo. Te so potem tik pred volitvami celo združili v nek politični forum - večinoma - če bi pogledali, kako se je to prekrilo in kako se še danes. Deloma je bilo to zelo zanimivo. Poleg tega, da smo zakonsko omejili članstvo v nadzornih svetih na največ tri, je ta vlada sprejela tudi uredbo o nezdržljivosti funkcij. Danes nimate več ne ministra, ne državnih sekretarjev, ki bi bili v nadzornih svetih - tudi ne v družbah, kjer je država večinski lastnik, kjer bi bilo po neki logiki morda to celo razložljivo. Kar se tiče največje vladne stranke, je sprejela enak samo-omejitveni ukrep in je ločila članstvo v političnih organih stranke s članstvom v nadzornih svetih ali upravah družb. Ljudje so se funkciji morali odpovedati oziroma so lahko izbirali.

Glede očitkov, ki so bili tudi danes velikokrat ponovljeni - kljub temu, da je bila zadeva uradno pojasnjena, kako se je prodaja Mercatorja zgodila na nekem sestanku v kabinetu predsednika vlade avgusta leta 2005 - bom ponovil še zadnjič, da vlada neposredno ni bila niti lastnik, niti ni imela kakršnekoli neposredne zveze z deleži v Mercatorju, kaj šele da bi jih prodajala. V zvezi s tem sestankom, o katerem ste bili nekateri tako glasni, obstaja verodostojen dokument. Napisala in podpisala ga je takratna državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarstvo - lastnoročno. To je edini dokument, ki obstaja o tem sestanku. Iz te vsebine izhaja, da o tem, kar se očita, o temu sestanku ni bilo govora. Enako je ta ista oseba pričala pred preiskovalno komisijo o tem državnem zboru - in to pod prisego. Če sedaj morda govori kdaj drugače komu v kakšni gostilni, je to potem vaša odločitev ali ji verjamete zdaj ali ste ji verjeli takrat. Ampak to niti ni važno.

Absurden je ta očitek, kako naj bi vlada zamenjala ali prodala deleže v Mercatorju zato, da bo obvladovala medijski prostor oziroma časopis Delo. Če pač nekdo ne verjame dokumentom in besedam tistih, ki so pričali pred preiskovalno komisijo verjetno verjame vsaj temu, kar sam vidi. Če pogledate statistiko, ki jo je možno narediti za časopise Delo ali Večer ali ostale časopise v domeni tega konglomerata, potem tam ne boste našli nobene sledi o tem, da so bili ti mediji tej vladi kadarkoli v kateremkoli obdobju naklonjene ali pa pretežno naklonjene. Še posebej pa je o tem absurdno govoriti danes, ko imate pred seboj tudi njihovo lastno statistiko - mislim, da je bila že dopoldan pokazana - iz katere izhaja, da je Delo izrazit protivladni časopis. Na podlagi statistike, ki jo zagotovo niso naredili tisti, ki so tej vladi naklonjeni, za prve tri mesece letošnjega leta, ko je slučajno Slovenija tudi predsedujoča država EU in ko je predsednik vlade te države tudi predsednik Evropskega sveta - in to je pol tega mandata za kar je narejena analiza - osrednji slovenski dnevnik Delo ni objavil niti ene same pozitivne besede o predsedniku Evropskega sveta. Objavil pa je 27 negativnih prispevkov. Takoj za menoj je še minister za finance, ki vodi ECOFIN - enega najpomembnejših svetov EU, pa potem minister Podobnik in Zmago Jelinčič. Toliko o tem, kako vlada nadzoruje Delo in vodi izrazito protivladno uredniško politiko v tem časopisu. Podobna statistika velja za Večer, za druge edicije v lastništvu tega konglomerata in seveda tudi za drugi steber, za drugi medijsko-tajkunski steber tej državi z Dnevnikom, Nedeljskim dnevnikom in ostalimi v sestavi. V tej državi imata dve osebi, dva lastnika kapitala, ki pred 15-imi leti nista imela nič v rokah, v obvladovanju bistveno večji tržni medijski delež kot pa kjerkoli v kakšni drugi evropski državi. Zdaj je to tudi dokazljivo.

Ko sem pred šestimi meseci govoril o tem in so bile pokazane neke sheme, je bilo na tej strani dvorane slišati krohot, češ: »To so neke domneve, neke sheme se rišejo, kje je pa to dokazano?« Tisti, ki so bili na teh shemah, so to zanimali. Še pred šestimi oziroma sedmimi meseci so ti to zanimali. Danes so prišli iz poštних nabiralnikov, ker so jih regulatorni organi v to prisilili. Tisti, ki so takrat pisali peticije proti pritisku politike in kapitala, danes vedo, kdo je njihov lastnik, in ni nobene peticije - kljub temu, da zdaj sami doživljajo enako usodo, kot je bila pisana nam.

Ravno danes je zamenjan baje urednik na Delu, ker se je opredelil za napačno opozicijsko stranko. Šefi hočejo, da podpira eno, on pa je izbral drugo - ampak ne vladne, temveč opozicijsko. Da je to res, kaže tudi ta raziskava, ki jo je naredilo samo Delo. Stranka, ki je na volitvah sploh ni bilo, to je stranka Zares - pred štirimi leti te stranke sploh ni bilo, ni dobila 0,00 glasov na teh volitvah - je v osrednjem slovenskem časopisu prisotna bolj kot stranka, ki je zmagala na volitvah. Zdaj poslanci te stranke sprašujejo, kateri stranki je ta časopis naklonjen. Zelo zanimivo. Morda bo zdaj drugače, ker pač je lastnik naročil - in to je povedal član nadzornega sveta - da je pa odslej naprej treba še bolj intenzivno rušiti Janšo in podpirati Pahorja. To je zdaj politika za Delo, za Dnevnik, za Slovenske novice, kjer je tudi prišlo do takšnih zamenjav. To je slovenska medijska scena.

Po sedmih mesecih, odkar smo obravnavali to temo, je miza precej bolj počiščena, v tem smislu, da so izginili poštni nabiralniki in so se pokazali dejanski lastniki. Zdaj smo nekje na točki, ko bi bilo dobro, da tisti, ki ustvarjajo znotraj teh lastniških konglomeratov vsebino, ki vsak dan informira na sto-tisoče Slovencev, razmislijo, ali so dejansko neodvisni in da se enako, kot so se uprli domnevnim pritiskom z vladne strani, uprejo tudi pritisku kapitala. Če je kdo smatral, da je nek poskus katerekoli politične opcije ali pa vladne opcije, da vpliva na medije problem, potem je to pač njegova pravica - je že imel od kdaj kakšne izkušnje, na podlagi katerih je tako mislil. Ampak, ko gre za politične opcije so volitve vsake štiri leta, najmanj vsake štiri leta. Ljudje lahko izbirajo in to opcijo zamenjajo. Lastnikov, ki so zdaj prišli iz poštних nabiralnikov, pa ne bodo mogli zamenjati na nobenih volitvah. Ti se bodo v skladu s to pozicijo seveda tudi obnašali in se bo to poznalo pri plačah, pri bonitetah in pri svobodi pisanja. In to se je že videlo - časopisi, ki so v lasti enega tajkunskega konglomerata, niso napisali popolnoma nič o spornosti nastanka tega konglomerata, ampak so to opravičevali. Enako se je dogajalo tudi pri drugem stebru - vse drugo je bilo sporno, vse drugo je bilo na tnal. Postopki, ki so omogočili, da pa je nekdo postal lastnik večinskega deleža v Dnevniku oziroma v Državni založbi Slovenije, da je nekdo postal iz »držnega znanilca sprememb« eden največjih slovenskih kapitalistov, to pa ni sporno. Seveda ne. Tisti, ki bo tam o tem pisal,

bo ob službo. Jaz dvomim, da je to komu dejansko v interesu. Morda kdo hoče biti nesvoboden? Verjetno tudi to obstaja, dvomim pa, da je to večina in da se bo mirno sprejelo takšno stanje v slovenskem medijskem prostoru. Morda bo še nekaj časa možno zavajati ljudi, novinarje, urednike v teh hišah, da je za vse kriva ta vlada; da vlada pritiska itd., dvomim pa, da bo to res dolgo časa trajalo.

Ampak to morda niti ni edina zelo huda stvar, čeprav je za vprašanje demokracije v državi kritična. Se popolnoma strinjam s predlagatelji te seje, ki so napisali nekaj stavkov v tem smislu - morda je to celo premalo poudarjeno. Z vidika gospodarstva, z vidika interesov potrošnika, davkoplačevalcev, ostaja tudi drugo vprašanje in druga nevarnost - neko tako najavo smo lahko spremljali neposredno, ko smo brali analize dvigovanja cen ali pa konkurenčnosti na slovenskem trgu, v času, ko smo doživljali prve inflacijske šoke. Lastniki časopisov, ki so bili hkrati tudi lastniki trgovskih polic, so preko vsakih racionalnih parametrov dvigovali cene, za inflacijo pa so obtoževali vlado, kar je kar nekaj časa celo delovalo. Se pravi, prevelika koncentracija, koncentracija, ki presega določeno stopnjo tržnih deležev v medijskem prostoru je vsestransko nevarna za družbo. Poudarek v tem gradivu, ki gre v to smer je po mojem mnenju absolutno, absolutno upravičen.

Torej, če bo na tem ostalo ali če se bo ta koncentracija celo okrepila bo to imelo negativne posledice na vse, ne samo na pravico do obveščeniosti in na medijsko svobodo tudi tistih, ki te časopise ustvarjajo. Naj nima nihče iluzij, ampak bo to imelo negativne posledice tudi za vsakega med nami - nenazadnje na dražje življenje. Del tega smo že občutili.

Zdaj ob tem, ko odgovarjam na nekatere namige, ki so bili podani tukaj prej v razpravi, moram reči, da je bila domišljija nekaterih brezmejnja, je vendarle potrebno opozoriti tudi na nevarnost takšnega početja, da se vse meče v isti koš. Tudi, če gre, recimo za nezakonite primere, z istimi vatli obravnavati milijardo evrov sumljivo pridobljenega premoženja ali pa milijon evrov je razlika 1 proti 1000. To ni glavni problem.

Glavni problem je v tem, da, ko so začeli v drugem delu tega mandata - potem, ko so nastali ustrezni pogoji za to - pristojni organi delovati, se je začelo naenkrat celotno gospodarstvo dajati v isti koš. »Češ, vsak, ki je gospodarstvenik, je pa tudi tajkun.« Celo meni je bilo očitano, da sem to izenačil. Tega enačenja ni bilo nikoli, še posebej ne iz vladne strani in smo tudi zelo jasno povedali kaj je tisto, kar je po našem mnenju nezakonito in sporno v pridobivanju lastništva. V slovenskem gospodarstvu je približno 95% ustvarjene vrednosti, ustvarjene s strani malih in srednjih podjetij. Podjetij, za katere niste nikoli slišali, nikoli brali v Delu, Večer, Dnevniku ali v Nedeljskem dnevniku ali jih videli na katerikoli televiziji, ker pač niso lastniki teh medijev, ne nastopajo in ker ti mediji ne prinašajo na prve strani pozitivnih primerov. Ampak 95% ustvarjene vrednosti v slovenskem gospodarstvu je vrednost, ki se ustvari v podjetništvu, ki je nastalo brez tajkunizacije, brez spornega lastninjenja iz obrtništva, iz dobrih idej, s posojili, pošteno odplačanimi, z raznimi skupnimi vlaganji, s tujimi investicijami itn. Tisti ljudje, ki so to dosegli in so danes zaradi tega bogati, so upravičeno bogati. To je rezultat njihovega dela, njihovega znanja, njihovega odpovedovanja. Več je takšnih, večji bo nacionalni dohodek, večje koristi bomo imeli vsi od tega.

To je treba ločiti in vlada to zelo jasno ločuje. Ne ločujejo tisti, ki se skušajo skrivati za hrbtom teh ljudi in se skuša potem obtožiti vlado, da vodi neko politiko proti slovenskem gospodarstvu - saj gospodarstveniki ne nasedajo na to, cilja se bolj na javnost. Se pravi, tisti, ki imajo slabo vest, v lasti pa medije in časopise, skušajo neko tako negativno podobo razširiti tudi na druge in zmanjšati svojo specifično težo v tem prostoru. Minister je prej zelo dobro opisal spremembe zakonodaje, v katere smo bili prisiljeni, da so se te stvari razkrile. Temu ni kaj dodati.

Tisto, kar pa je potrebno - morda nekoliko poenostavljeno pa za ljudsko rabo - na tej podlagi razložiti, da to zamegljevanje, ki se širi predvsem iz tega debatnega krožka tukaj na levi, ne bo imelo učinkov v javnosti, pa je seveda stara resnica, ki pravi, da je vedno možno priti do pravih vzrokov, če slediš denarju. Tudi tukaj je treba enostavno slediti denarju - kdo je imel od česa koristi, kdo je na seznamu teh najbogatejših

Slovencev in kdo je do tega premoženja prišel na pregleden način - kot Akrapovič, Boscarol in številni drugi slovenski podjetniki, ki so začeli z nič in ustvarili veliko - in kdo je prišel z aktovko nekoč v družbeno ali pa državno podjetje, danes pa je lastnik milijardnega deleža tega podjetja. To je možno ločiti na prvi pogled. Torej, sledi denarju, ne časopisnemu članku, kajti časopisni članki so plačani s tem spornim denarjem večinoma v Sloveniji, žal. Ker pa ti deleži vedno pustijo sled, je praktično možno biti popolnoma miren.

V prihodnjih letih bodo prišli iz poštnih nabiralnikov tudi tisti, ki morda danes še niso. Videlo se bo, kdo je za kakšnim Kolonelom in raznimi drugimi imeni, ki se jih morda danes niti še ne pozna. Če bodo institucije pravne države šle naprej v isti smeri, kot gredo danes, se bo dalo negativne učinke takšne nezakonite koncentracije preprečiti. Sklepi, ki ste jih predlagali, gredo večinoma v to smer. Ne drži, da ni več časa za to, da se to uresniči. Tisti, ki pravi, da ni več časa, pravi, da računa na to, da bo pač prišlo do menjave oblasti in da on potem tega ne bo delal. To je edina razlaga takšne govorice in jo je treba znati prebrati. Tu sem bil uro in pol in sem dvakrat slišal to govorico iz vrst opozicije: »Predlagate nekaj, za kar pa itak ni več časa.« To pomeni, da se stranke opozicije, če zmagajo na volitvah, ne mislijo naprej boriti proti kriminalu in korupciji, če ni več časa? Jaz mislim, da je ves čas na razpolago, absolutno je ves čas na razpolago.

Če zdaj počasi zaključim ta svoj prispevek, bi ga zaključil ravno s tem. Mislim, da je v tej razpravi, ki je bila različna - in to je normalno za vsak parlament - ni tako presenetljivo to, da je koalicijska stranka predlagala to izredno sejo. Presenetljivo je, da, če je stanje res tako bistveno slabše, kot je prej govoril poslanec Socialnih demokratov, da opozicija ni predlagala v štirih letih takšne seje, da bi zaustavila to drsenje v prepad. Imate vse možnosti. V prejšnjem mandatu opozicija ni imela dovolj glasov za izredno sejo in se je bilo vedno treba zelo truditi. V tem mandatu ima opozicija dovolj glasov za izredno sejo; če je res stanje takšno, bi jo morali že zdavnaj sklicati. Ampak kljub temu se mi zdi, da je ta razprava, kakorkoli je bila nasprotujoča, kakorkoli je prihajalo tudi do zelo različnih pogledov na vzroke in posledice, pa tudi zamegljevanje vzrokov in posledic, vendar razen dveh, treh poskusov v parih nastopih ni bilo nekega odkritega branjenja tega početja. Pred štirimi leti je bilo še drugače. Takrat smo slišali s strani teh, ki so pač danes v opoziciji in so takrat nastopali v drugačni vlogi, ocene češ, da se pretirava, da teh pojavov ni, da si to kar izmišljujem. Zdaj tega zanikanja ni več in tudi poskusov relativizacije je bilo zelo malo. Posredne obrambe pa samo nekaj - parim se je zareklo. Kar seveda pomeni, da v tem državnem zboru ni parlamentarne politične stranke, ki bi stopila v bran nezakonitemu početju. To je močno sporočilo, ne toliko za slovensko javnost, kot za tiste organe, ki morajo opraviti svoje zakonito delo in ki so bili v zadnjih tednih velikokrat deležnih velikih pritiskov, prišepetavanj, namigov in tudi medijskih pritiskov - direktnega pozivanja preko časopisov naj se ne gredo raznih »čistih lopat«, ker ta vlada bo itak šla in bodo potem prišli drugi in iz tega ne bo nič. Do ljudi, ki neposredno delajo na preiskavah so prišli razni odvetniki in jim tako prijateljsko svetovali, da naj ne bodo preveč razgreti, saj teh par mesecev bo minilo potem pa bo to itak drugače. Vsaj sporočilo te izredne seje danes gre v drugo smer in jaz mislim, da bo prav razumljeno in zaradi tega je bila po mojem mnenju ta seja koristna. Morda je kdo govoril tudi s figo v žepu, ampak to se ni videlo. Sporočilo je šlo v pravo smer in lahko tisti, ki imajo danes v lasti 85% tiskanega medijskega prostora pokupijo še ostalih 15% in bomo prišli na isto kot leta 1998, ko je nekdo imel 100% v rokah, pa vseeno ni pomagalo.

Torej, Slovenija je vzpostavila - tudi s težko muko - strukture, ki so se sposobne boriti proti tem negativnim pojavom. Prvič, od kar ta država obstaja, tudi proti kriminalu belih ovratnikov in korupciji večjega obsega in to je proces, ki je po mojem mnenju nepovraten. Torej, če kdo računa, da se bo zgodba končala čez tri mesece mislim, da dela račun brez krčmarja, predvsem pa brez velikanske večine Slovenk in Slovencev, ki so na slabšem zaradi teh koncentracij, zaradi teh monopolov in zato, ker si lahko nekdo v petih ali desetih letih v aktovko naloži milijardo evrov. Tega ni možno nikjer in tudi v Sloveniji se to ne bo dogajalo nekažnovano.